

YOSHLARNI MILLIY G'OYA RUHIDA TARBIYALASHDA HARBIY VATANPARVARLIKNING O'RNI VA AHAMIYATI

Nazimov Raxmatilla Normuradovich

O'R QK Kichik mutaxassislar tayyorlash Markazi,

Qurollanish va otish sikli katta o'qituvchisi, Qurolli Kuchlar xizmatchisi.

nazimovrahmat@gmail.com

***Annotatsiya:** Maqolada yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash masalasining dolzarbligi, davlat siyosati markazida turganligi, bu borada olib borilayotgan islohotlarning muhim jihatlari hamda globallashtirish jarayonida yoshlarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning an'anaviy va zamonaviy usullari yoritilgan.*

***Kalit so'zlar:** vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, davlat siyosati, yoshlar, islohot, harakatlar strategiyasi, yoshlar ittifoqi, harbiy-ma'muriy sektor, globalizatsiya, axloq, an'anaviy va zamonaviy usullar.*

В ВОСПИТАНИИ МОЛОДЕЖИ В ДУХЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИДЕИ МЕСТО И ЗНАЧЕНИЕ ВОЕННОГО ПАТРИОТИЗМА

***Аннотация:** В статье рассмотрены актуальность воспитания молодежи в духе военного патриотизма, внимание к данному вопросу в государственной политике, важные аспекты проводимых в данной сфере реформ, а также традиционные и современные способы формирования у молодежи морали военного патриотизма с учетом современного процесса глобализации.*

Ключевые слова: воспитание в духе военного патриотизма, государственная политика, молодежь, реформа, стратегия действий, союз молодежи, военно-административный сектор, глобализация, мораль, традиционные и современные способы.

IN EDUCATING YOUNG PEOPLE IN THE SPIRIT OF THE NATIONAL IDEA, THE PLACE AND IMPORTANCE OF MILITARY PATRIOTISM

Abstract: This article explores issues of educating youth in the spirit of patriotism and its essence in the state policy, significance of reforms being conducted in the state as well as traditional and modern ways of forming youth's military patriotic behaviour.

Key words: educating in the spirit of patriotism, state policy, youth, reforms, Strategy directions, Youth's union, military-administrative sector, globalization, morale, traditional and modern methods.

KIRISH

Harbiy vatanparvarlik - umumxalq, umummilliy vatanparvarlikning alohida turi va ajralmas qismi bo'lib, u O'zbekistonning davlat mustaqilligini mustahkamlash sharoitida yana ham muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bois harbiy vatanparvarlikning metodologik asoslari, ilmiy-nazariy xususiyatlarini o'rganish, tadqiq va tahlil qilish har doim dolzarb axloqiy masala bo'lib qolaveradi.

Yoshlarni milliy g'oya ruhida tarbiyalashda harbiy vatanparvarlikning o'rni va ahamiyati, harbiy vatanparvarlik tarbiyasi nafaqat mafkuraviy asoslarga, balki ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, axloqiy asoslarga ham bog'liq. Zero, bugungi kunda harbiy vatanparvarlik tarbiyasi bevosita Qurolli Kuchlar tizimi, harbiy soha, davlat organlari va jamoat tashkilotlari orqali amalga oshirilsa-da, oila, mahalla va ta'lim muassasasi

uni bilvosita amalga oshirishga mas'ul hisoblanadi va bu borada har bir fuqaro milliy-ma'naviy va axloqiy jihatlarni yaxshi bilishi lozim.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Hozirgi davrda harbiy vatanparvarlikning asosini - yurt tinchligi belgilab beradi. Bugungi tahlikali zamonda Qurolli Kuchlarimiz qudratini oshirish, milliy armiyamizni modernizatsiya qilish jarayonlarini yanada chuqurlashtirish, mamlakatimizning mudofaa qobiliyatini mustahkamlash, Vatanimiz sarhadlari daxlsizligini ko'z qorachig'iday asrash ushbu metodologiyaning asosiy sharti va kafolati hisoblanadi. Bu shartning axloqiy mohiyati quyidagi jihatlarni taqozo etadi:

1. Harbiy xizmatchilarning axloqiy ongi. Bu – xizmat jamoalarining manfaatlariga mos keluvchi axloqiy tushuncha, g'oya, qarash, ishonch, tuyg'u kabi hissiyotlar tizimidan iborat bo'lib, ularning jamiyatdagi, kundalik turmush, xizmat faoliyatidagi xatti-harakatlarida namoyon bo'ladi. Bu Vatanga bo'lgan muhabbat, burchga sadoqat, jamiyat oldida mas'ullik, milliy g'urur va iftixor hissiyotlaridir.

2. Harbiy xizmatchilar axloqi. Bu – vatanparvarlik, mardlik, eng zamonaviy jang qurollari va vositalarni bilish, ularni har qanday sharoitda qo'llay olish, jangovar o'rtoqlik qoidalariga sodiq bo'lib, jang maydonlarini tashlab ketmaslik, harbiy qasamyodga sodiq qolib, harbiy burchni hayotining so'nggi daqiqalariga qadar bajarish kabi xususiyati bilan ajralib turadi. Yuqoridagi tamoyillar hozirgi davrda harbiy vatanparvarlik ona yurtning, xalqning tarixi va taqdiriga chuqur hurmat bilan qaraydigan, Vatan manfaatlarini yo'lida fidoyilik namunalarini ko'rsatishga qodir bo'lgan yoshlarga xos fazilatga aylanishini talab etmoqda.

NATIJALAR VA MUHOKAMA.

Chunki, Vatanga muhabbat va uning kelajagiga ishonch umumxalq manfaatlariga qaratilgan yagona maqsad asosida shakllangandagina harbiy vatanparvarlik o'z taqdirini Vatan, millat taqdiri bilan bog'lagan barcha kishilar fazilatiga aylanadi. Ta'kidlash joizki, harbiy vatanparvarlik milliy merosimizning qadimiy tarixi va

ma'naviy manbalariga borib ulanadi. Jumladan, "Avesto" adabiy yodgorligida, "Go'ro'g'li", "Alpomish" singari qahramonlik dostonlarida, "Temur tuzuklari", "Mahbub ul-qulub", "Turkiy Guliston yohud axloq" kabi ijtimoiy-axloqiy pandnomalarda harbiy vatanparvarlik g'oyalarining targ'iboti bilan bog'liq masalalarni axloqshunoslik kontekstida o'rganish g'oyatda dolzarbdir. Chunki, yoshlarda g'urur, or-nomus, sha'n, ishonch va sadoqat kabi axloqiy fazilatlarni shakllantirish bevosita harbiy vatanparvarlik shartlari asosida reallikka aylanadi. Bundan tashqari, Spitamen, Jaloliddin Manguberdi, Najmiddin Kubro, Temur Malik, Amir Temur, Zahiriddin Muhammad Bobur kabi bobokalonlarimizning harbiy vatanparvarligini axloqiy ideal sifatida ulug'lash, ularning vatanparvarlik fazilati bilan bog'liq axloqiy qarashlari va hayotiy faoliyatlari aks etgan manbalarni chuqurroq tahlil qilish yoshlarda harbiy vatanparvarlikni yanada yuksaltirishga xizmat qiladi.

Ta'kidlash zarurki, o'zbek xalqining milliy-ma'naviyati va axloqiy qadriyatlarida harbiy vatanparvarlik yurt tarixi, taqdiriga chuqur hurmat bilan qarash, Vatan himoyasi yo'lida fidoyilik namunalarini ko'rsatishga qodir bo'lgan shaxslarga xos fazilat sifatida qadrlanadi. Bu tuyg'u "muhabbat", "ishonch", "sadoqat" kabi ma'naviy va axloqiy tushunchalar asosida shakllanib, kishilarning qalbidan chuqur o'rin olganligi uchun ham davrlar mobaynida o'z mavqeini yo'qotmay kelayotgan falsafiy kategoriyadir. Vatanparvarlik o'zida birlashtirish, yo'naltirish, jipslashtirish, safarbar qilish kabi axloqiy sifatlarni mujassam etgani uchun o'zbek xalqi ma'naviy merosiga taalluqli barcha manbalarda ulug'lanadi.

Bundan yuksak ma'naviy qadriyatimiz hisoblangan Islom dini ham mustasno emas. Bugungi kunda mamlakatimizda olib borilayotgan islohotlar samarasi, avvalambor, yuksak ma'naviyatli, mustaqil fikrlaydigan, Vatanimiz taqdiri va istiqboli uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga olishga qodir yosh kadrlar safini kengaytirishga bevosita bog'liq. Bugungi kunda yosh avlodning Vatan va uning kelajagi haqidagi o'y-fikrlari, vatanparvarlik tuyg'usini his qilishi, avvalo:

- shaxsiy manfaatlarini Vatan manfaatlari bilan bog'lashda;
- milliy g'urur va milliy iftixor tuyg'usining mustahkamligida;

- Vatan ravnaqi yo'lida fidoyilik ko'rsatishida;
- yurt tinchligini asrash, himoya qilish uchun kurashda yaqqol namoyon bo'ladi.

XULOSA:

Xulosa o'rnida aytish mumkinki, vatanparvarlik faqat insonga xos xususiyat bo'lib, ma'no-mazmuni jihatidan ma'naviy fazilatlar turkumiga kiradi. Uning axloqiy asosini muhabbat – burch - fidoiylik o'rtasidagi o'zaro dialektik bog'langan ijtimoiy-ma'naviy faoliyat tashkil etadi. Prezidentimiz Sh.M.Mirziyoyev ta'biri bilan aytganda, vatanparvarlik xalqimizning azaliy qadriyatlaridan hisoblanadi. U mehr-oqibat, Vatan taqdiri uchun qayg'urish, tashvish va falokatlarga hamdardlik kabi axloqiy fazilatlar sirasiga kiradi. Ayniqsa, harbiy vatanparvarlik umumxalq, umummilliy vatanparvarlikning alohida turi va ajralmas bo'lagidir.

Harbiy vatanparvarlik g'oyalarini yoshlar qalbiga singdirish O'zbekiston Respublikasining davlat siyosatida yana ham muhim ahamiyat kasb etadi

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Xavfsizlik kengashining kengaytirilgan tarkibdagi majlisidagi nutqi // Xalq so'zi, 3-soni. - 2017 yil. 10 yanvar.
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018 yil 23 fevral kuni tasdiqlangan "Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash konsepsiya" Vatanparvar gazetasining № 9 (2760) – soni, 2018 yil 2 mart.
3. Mirziyoyev Sh.M. Jismoniy va ma'naviy yetuk yoshlar – ezgu maqsadlarimizga yetishda tayanchimiz va suyanchimizdir // www.prezident.uz.